

ingezegend dienen te worden. De liefdesstress kan ook de oorzaak zijn. Beide broedsels zijn uiteindelijk niet gelukt.

Volgend jaar beter en misschien dat Harry dan ook wat kan vertellen of het onderzoek naar de gemerkte eieren verder wat heeft opgeleverd.

Raaf

Vorig jaar mocht ik al iets schrijven over de opmars van de raaf. In de Korhaan van september vertelt Pascal over zijn fascinatie voor de raaf en het kleurringenproject. Hans de Vos Burchart laat de broedresultaten zien van 2015, die vergelijkbaar zijn met 2014. Dit jaar is het 10 jaar geleden dat de raaf in Beerschoten broedt. 10 jaar gegevens vertelt veel, niet zo spectaculair als de soap bij de slechtvalken, maar daarom niet minder interessant. 10 jaar broedgegevens, tussen 2006 en 2015 gemiddeld 3,7 jongen per jaar, een eerste eileg tussen 27 februari en 8 maart. Een constant beeld met een paar keer een verandering van nest en in 2013 een nieuwe partner waardoor de eerste eileg pas 31 maart was. In 2015 zelfs 5 jongen, op de raven in Beerschoten kun je rekenen.

Dat je soms een lange adem nodig hebt, geldt ook voor het kleurringenproject. De eerste jaren waren er nauwelijks terugmeldingen. Het afgelopen jaren beginnen de meldingen, soms met foto's te komen. Zo is het heel interessant te zien dat raven uit hetzelfde nest bij elkaar blijven. Uit terugmeldingen uit Gelderland, Friesland en Drenthe, blijkt dat raven uit hetzelfde nest na een paar jaar nog steeds bij elkaar zijn.

Wat zien ik?

Wat zien ik: Schrokop

In mijn tuin staat een meelbes (*Sorbus aria*), familie van de lijsterbes (*Sorbus aucuparia*). Deze herfst hingen er enkele honderden bessen in deze boom. Hij werd bezocht door merels, die zich er tegoed deden. Ik was benieuwd hoeveel bessen een merel zou consumeren en besloot te turven hoe groot het aantal was dat één merel per bezoek naar binnen werkte. Een jonge merel had de boom ook ontdekt en begon er gulzig van te eten. In de twee minuten van zijn eetsessie at hij 22 bessen. Wat een aantal! De onderzoeker in mij werd wakker. Ik ging bessen zoeken die onder de boom waren gevallen. De maat van een bes was gemiddeld 8x9 mm. De merels slikte de bessen door en die kwamen dus in de maag terecht. Die zou door de totale omvang van alle bessen zowat uit elkaar moeten barsten. Toch wogen ze samen slechts 7 gram. Gelukkig was de doorstroomsnelheid groot. Regelmatig verliet kennelijk wat naar binnen ging de 'roeperd'; aan de andere kant van het lichaam gebeurde dit met de uitwerpselen door de 'poeperd'. Op het zinken deel van mijn houthok, waarboven een vuurdoorn groeit, waar eveneens merels komen snoepen lagen braakballetjes van zo'n 2,5 cm lang en ongeveer 3 mm breed. Daar dichtbij lag witte vochtige plekken. Met deze poepjes werd het bewijs geleverd, dat water uit bessen via de anus wordt uitgescheiden.

Dick Jonkers

Dassen in ons werkgebied

Tot slot gaf Floris Moolenbeek een toelichting op zijn onderzoek met gezenderde dassen in ons werkgebied. In Utrecht en het Gooi was de das in de jaren '80 nagenoeg verdwenen, inmiddels is er een populatie van ongeveer 300 dieren. Als onderdeel van een groter onderzoek naar de dassen rond de A27 heeft Floris onderzoek gedaan naar foeragegedrag en nachtactiviteiten van de das. Hiervoor zijn dassen van verschillende burchten uitgerust met een GPS zender. Uit de data kon het territorium, leefgebied (home range), afstanden die 's nachts worden afgelegd en voorkeur voor terreintypes afgeleid worden.

Geen vogels, wel dezelfde vragen. Als we meer weten, kunnen we helpen de leefomstandigheden te verbeteren. De conclusies die Floris treft uit de gegevens, krijgen we vast nog wel een keer te horen. Leuk om te horen dat de ene das 's nachts enorme afstanden aflegt, de ander een veel beperkter gebied heeft waar hij zijn voedsel vindt, dat burchten relatief vaak in naaldbos liggen en dat randen van de weilanden de voorkeur hebben als foeragegebied.

Met een paar foto's en filmpje waar een havik liet zien zijn nest wel degelijk te kunnen verdedigen, werd de middag afgesloten. Na de soep op de fiets naar huis vroeg ik me af of de roofvogels net zo nieuwsgierig naar ons zijn als wij naar hen. Met Han heb ik later die avond afgesproken dat we volgend jaar toch wat eerder in het seizoen op stap gaan om nesten te zoeken.